

Irena Sendlerowa (15 lutego 1910 w Warszawie - 12 maja 2008 tamże)

*Pewnej działaczce z Warszawy
przeżyć wypadło świat krwawy,
ratując dzieci
- niech jej blask świeci -
miała odwagę w czas wszawy.*

(ebs)

Irena Stanisława Sendlerowa z domu Krzyżanowska, ps. „Jolanta” była działaczką społeczną, od 1942 była członkiem Rady Pomocy Żydom.

<https://www.youtube.com/watch?v=g5kAqrqIWkM>

Zacząła pomagać Żydom długo przed powstaniem getta warszawskiego. W grudniu 1942 świeżo utworzona Rada Pomocy Żydom „Żegota” mianowała ją szefową wydziału dziecięcego. Jako pracownik ośrodka pomocy społecznej miała przepustkę do getta, gdzie nosiła Gwiazdę Dawida jako znak solidarności z Żydami oraz jako sposób na ukrycie się pośród społeczności getta.

<https://www.youtube.com/watch?v=z3yYqbObPaQ>

Współpracowała z polską organizacją pomocową działającą pod niemieckim nadzorem i zorganizowała przemykanie dzieci żydowskich z getta, umieszczając je w przybranych rodzinach, domach dziecka i u sióstr katolickich w Warszawie. Uratowała ok. 2500 dzieci.

Dzięki odważnej decyzji Matyldy Getter, naczelnej matki przełożonej prowincji warszawskiej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, która zobowiązała się przyjąć każde dziecko przemycone z getta, wiele z nich trafiło do sierocińców prowadzonych przez siostry franciszkanki m.in. w Warszawie, Aninie, Białolece, Chotomowie i Płudach.

Pomoc dokonana przez Sendlerową możliwa była dzięki współpracy pozostałych członków Rady Pomocy Żydom, m.in. Zofii Kossak-Szczuckiej i Jana Dobraczyńskiego.

21 października 1943 została aresztowana przez Gestapo. Po trzech miesiącach śledztwa została skazana na karę śmierci. „Żegota” zdołała ją uratować, przekupując niemieckich strażników. W ukryciu pracowała dalej nad ocaleniem żydowskich dzieci.

Po wojnie pracowała na rzecz dzieci, m.in. tworzyła domy sierot, powołała Ośrodek Opieki nad Matką i Dzieckiem - instytucję pomocy rodzinom bezrobotnym.

Dane jej było doświadczyć, równie ciężkich jak ze strony gestapo, prześladowań komunistycznego Urzędu Bezpieczeństwa. W 1949 r. po brutalnych przesłuchaniach przez UB straciła dziecko (urodziło się ono przedwcześnie i zmarło).

W PRL zupełnie o niej zapomniano. Przesądził o tym jej AK-owski rodowód.

Związana była z ruchem socjalistycznym i PPS. W latach 1948-1968 należała do PZPR. Wystąpiła z partii po

wydarzeniach z marca 1968.

Irena Sendlerowa zmarła 12 maja 2008 o godz. 8.40 w szpitalu przy ul. Płockiej w Warszawie.

W maju 2013 pamiątki po Irenie Sendlerowej (m.in. medal i dyplom Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, honorowe obywatelstwo Izraela, honorowe obywatelstwo miasta Otwocka wraz z kluczem do bram miasta) zostały przekazane przez córkę Janinę Zgrzembką Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie.

Wcześniej, w 2009, do kolekcji muzeum trafiły również medale, pamiątki, książki, a także listy, które Irena Sendlerowa przez wiele lat otrzymywała od młodzieży z całego świata. Była Damą Orderu Orła Białego i Orderu Uśmiechu.

*

"Dzieci Ireny Sendlerowej" ("The Courageous Heart of Irena Sendler", "Odważne serce Ireny Sendlerowej") - amerykański telewizyjny film biograficzny (w Polsce film dystrybuowany w kinach) w reżyserii Johna Kenta Harrisona, opowiadający historię życia Ireny Sendlerowej, polskiej społeczniczki, która podczas II wojny światowej uratowała przed Holocaustem ponad 2500 żydowskich dzieci. Zwiastun:

<https://www.youtube.com/watch?v=iiTaR2Qy4sQ>

Film wyprodukowała amerykańska firma Hallmark Hall of Fame na zlecenie stacji telewizyjnej CBS. Scenariusz filmu powstał na podstawie książki Anny Mieszkowskiej "Matka dzieci Holocaustu. Historia Ireny Sendlerowej", reż. John Kent Harrison

Film swoją światową premierę miał 19 kwietnia 2009 roku (czyli w rocznicę wybuchu powstania w warszawskim getcie) o godzinie 21:00 w amerykańskiej stacji telewizyjnej CBS. Cały film:

<https://www.youtube.com/watch?v=rWiMsSCjVAQ>